

ПРОГРАМ РАДА
ISS/KS M295
УРЕЂАЈИ ЗА ГРЕЈАЊЕ И ГРЕЈНА ТЕЛА

Овај програм рада усвојен је на седници Комисије која је одржана 14.08.2013. године, а одобрио га је Стручни савет за опште области стандардизације на седници која је одржана 12.септембра 2013. године.

1 Увод

Стручни рад Института за стандардизацију Србије (у даљем тексту „Институт“) у појединачним областима стандардизације одвија се у комисијама за стандарде и сродне документе (у даљем тексту „комисије за стандарде“) које су основна техничка радна тела. По потреби, комисије за стандарде могу образовати радне групе и друга стална и повремена радна тела ради извршавања појединих задатака из својих делокруга.

Предмет рада Комисије KS M295 је стандардизација у области уређаја за грејање и грејних тела, цеви за даљинско грејање, измењивача топлоте, чврстих горива и упаљача за роштиљ, као и њиховог пројектовања, извођења, перформанси, захтева за безбедност, заједно са методама испитивања, уградњом и упутствима за рад.

На основу члана 78 и 79 Статута Института и тачке 4 Интерних правила стандардизације – Део 2: Образовање и рад комисија за стандарде, KS M295 ради на припреми српских стандарда и сродних докумената, припреми стручних мишљења на основу српских стандарда и сродних докумената, праћењу и активном учешћу у раду међународних и европских техничких комитета за стандардизацију у области уређаја за грејање и грејних тела.

Комисија прати рад одговарајућих техничких комитета европске и међународне организације за стандардизацију, према претходно наведеној области рада.

Комисија за стандарде и сродне документе прати рад техничких комитета CEN/TC 295, *Уређаји за грејање на чврста горива у домаћинству*, CEN/TC 107, *Префабриковане цеви за даљинско грејање*, CEN/TC 110, *Измењивачи топлоте*, CEN/TC 130, *Уређаји за грејање простора без уграђеног извора топлоте*, CEN/TC 171, *Разделници трошкова топлоте*, CEN/TC 281, *Уређаји, чврста горива и упаљачи за роштиљ*, и SS H07, *Грејање простора*, Европског комитета за стандардизацију (CEN).

Комисија за стандарде KS M295, *Уређаји за грејање и грејна тела*, образована је решењем бр. 9358/1-22-02/2009 од 28. маја 2009. године, а затим је промењена ознака Комисије и повећан број чланова решењем бр. 793/2-22-01/2012 од 23. фебруара 2012. године.

2 Пословно окружење

2.1 Опште

На пословно окружење у сектору индустрије, производње, промета материјала, као и у пракси на коју се односи предмет и подручје примене ове комисије, утичу политички, економски, технички, законодавни и социјални аспекти. Стандарди из ових области имају широко распрострањену

технологију за рационалну употребу енергије и за смањење утицаја на животну средину, који представљају опште политичке циљеве. Употреба стандарда обезбеђује неопходни минимални ниво квалитета и разуман ниво трошкова. То је, такође, главни разлог за повећање квалитета и века трајања система за грејање, и на тај начин доприноси знатном смањењу потрошње енергије.

У контексту намера да се Република Србија што пре интегрише у Европску унију, у току је процес усаглашавања националног законодавства са европским, које се врши путем преузимања европских стандарда и директива Новог приступа ЕУ. На основу тог процеса, комисије за стандарде Института врше усаглашавање српских стандарда са европским, и то усвајањем европских стандарда као националних. Осим тога, приликом преузимања европских стандарда као српских морају се повући сви национални стандарди за исте предмете стандардизације који су у супротности са њима. По том принципу и комисија KS M295 врши преузимање европских стандарда и сродних докумената у нашу стандардизацију.

Применом ових стандарда:

- олакшава се трговина;
- обезбеђује се висок ниво безбедности производа;
- смањују се економски трошкови здравља и безбедности на раду;
- обезбеђују се ефикаснија решења;
- обезбеђују се методе испитивања;
- дају се смернице за оцењивање усаглашености;
- обезбеђује се енергетска ефикасност;
- дају се упутства и смернице малим и средњим предузећима.

Што се тиче законског оквира, као и у осталим европским земљама, део стандарда који су у предмету и подручју примене ове комисије хармонизовани су са:

- Директивом о општој безбедности производа (GPSD) 2001/95/EC (Закон о општој безбедности производа „Службени гласник РС” бр. 41/2009) садржи безбедносне захтеве у погледу потрошачких производа;
- Директивом за грађевинске производе (CPD) 89/106/EEC.

Српске стандарде и сродне документе које доноси Комисија KS M295, *Уређаји за грејање и грејна тела*, на националном нивоу широко примењују произвођачи, пројектанти, институти, органи државне управе и др.

2.2 Квантитативни показатељи пословног окружења

Следећа листа квантитативних показатеља описује пословно окружење потребно за обезбеђивање адекватних информација ради подржавања намера и будућих активности Комисије. Неке од тих активности су следеће:

- допринос побољшању квалитета производа;
- повећање опште безбедности производа;
- повећање међународне трговине;
- повећање бриге о животnoj средини и утицај загађења ваздуха на здравље људи;
- побољшање конкуренције;
- помагање глобализације економије на основу конкуренције;
- сертификовани производи стављени на тржиште Републике Србије, који испуњавају критеријуме за оцену усаглашености и захтеве дефинисане српским стандардима.

Главни учесници на тржишту чије је пословање директно под утицајем стандарда донетих под покровитељством ове комисије су:

- произвођачи измењивача топлоте;
- произвођачи опреме која се користи код система за грејање (радијатори, цеви за даљинско грејање, разделници трошкова топлоте);
- произвођачи пећи на чврста горива;
- тела за оцењивање усаглашености.

Из стратегије и политике развоја индустрије Републике Србије за период 2011–2020:

Шифра области	Назив области	2003.			2009.		
		Добит	Губитак	Нето резултат	Добит	Губитак	Нето резултат
	Прерађивачка индустрија, укупно	48 033	114 336	-66 303	90 330	128 769	-38 439
28	Производња металних производа, осим машина	2 234	4 582	-2 348	6 050	4 561	1 489

Табела 38: Стопе профитабилности по областима прерађивачке индустрије

	ЕУ 27	Бугарска	Чешка	Мађарска	Румунија	Словачка	Србија 2003.	Србија 2008.	Србија 2009.
Привреда, укупно	31,5	47,6	32,6	24,2	63,4	40,4	40,7	40,2	40,4
Прерађивачка индустрија	35,0	47,2	45,0	52,0	42,9	49,0	31,1	34,8	35,0
Производња металних производа, осим машина	29,9	45,3	37,4	35,3	37,3	41,6	32,7	32,2	32,5

Једна од наших компанија је Алфа-Плам која се налази на листи 50 најуспешнијих компанија у 2012. години. У прошлој години, ова компанија је остварила значајан помак на листи најуспешнијих домаћих фирми – са 40. позиције на којој се налазила у 2011. години пласирала са на 11. место у 2012. години.

2.3 Захтеви тржишта

Стандарди из надлежности Комисије KS M295 користе се у пословном окружењу Србије. Спецификације и ови стандарди су основ за производне и комерцијалне послове. Пошто су стандарди у надлежности Комисије KS M295 у релативно широкој употреби, неопходно је њихово редовно иновирање. Сукцесивни развој нових технологија или побољшања већ постојећих производа, као и пратеће опреме која се користи у индустрији, на радним местима, у свакодневном окружењу, при транспорту, у лабораторијама итд., захтева додатно и континуално праћење тржишта ради понуде одговарајућих савремених стандарда којим се мере перформансе производа.

2.4 Аспекти животне средине

Применом стандарда и сродних докумената развијених у оквиру техничких комитета CEN/TC 295, *Уређаји за грејање на чврста горива у домаћинству*, CEN/TC 107, *Префабриковане цеви за даљинско грејање*, CEN/TC 110, *Измењивачи топлоте*, CEN/TC 130, *Уређаји за грејање простора без уграђеног*

извора топлоте, CEN/TC 171, Разделници трошкова топлоте, CEN/TC 281, Уређаји, чврста горива и улањачи за роштиљ, и SS H07, Грејање простора, Европског комитета за стандардизацију (CEN), обезбеђују се предуслови за задовољење свих захтева за заштитом животне средине. Евидентна је потрошња ресурса, у првом реду електричне енергије, воде и гаса, и произвођачи из ове области морају предузимати одговарајуће мере за њихову рационалну потрошњу и смањење. Такође, при коришћењу неких производа (нпр. пећи на чврста горива) води се рачуна о загађењу животне средине, односно о саставу продуката сагоревања. Где постоји отпад, мора се водити рачуна о томе да се тај отпад (метални, отпадно уље и други отпадни материјал) на адекватан начин складишти и да се њиме управља у складу са важећим законским прописима везаним за отпад.

3 Очекиване користи од рада Комисије

Стандарди и техничке спецификације које је припремила ова комисија:

- омогућују укидање техничких препрека у трговини релевантним уређајима;
- омогућују послодавцима приоритет приликом избора опреме за рад, процедура и метода испитивања перформанси;
- побољшавају квалитет и компатибилност релевантних уређаја;
- омогућују ефикаснију понуду за грејање станова и уређаја на чврста горива, са малом емисијом продуката сагоревања у атмосферу;
- јачају имиџ у индустрији.

4 Заинтересоване стране

Све заинтересоване стране (производња, институти, научне и образовне установе, државна управа итд.) могу да предложe члана Комисије и експерте у радним групама, при чему треба водити рачуна о балансу у заступљености свих заинтересованих страна. Такође је могуће и учешће у својству посматрача, под одређеним условима прописаним Интерним правилима стандардизације — Део 2: Образовање и рад комисија за стандарде ИСС-а.

Заинтересоване стране у области рада ове комисије су:

1. представници акредитованих лабораторија;
2. представници произвођача;
3. мала и средња предузећа;
4. корисници;
5. лабораторије за испитивање.

5 Циљеви и стратегија за остваривање циљева

5.1 Циљеви

Са аспекта производње уређаја за грејање и грејних тела циљеви су разноврсни, а поред дефинисаних циљева ради се и на истраживању потреба за развојем нових области. Циљеви су оријентисани на испуњавање захтева прописа, на безбедност и заштиту здравља корисника, као и на заштиту животне средине. Уопштено, дефинисани циљеви су:

1. успостављање јединствене терминологије и дефинисање термина у овој области;
2. доношење стандарда о уређајима за грејање и грејним телима;

3. доношење стандарда о различитим системима за грејање (подно, зидно, плафонско грејање);
4. примена и доношење европских стандарда о пројектовању, вредновању и примени уређаја за грејање и грејних тела;
5. развијање стандарда о мерењу, мерној опреми и вредновању;
6. прилагођавање програма рада ове комисије потребама тржишта;

5.2 Стратегије за остваривање циљева

Остваривање циљева Комисије KS M295 заснива се на дефинисању приоритета рада Комисије, а то су преузимање и усвајање европских стандарда и праћење рада техничких комитета из предмета и подручја рада ове комисије.

У процесу имплементације стандарда неопходни су сарадња и координиране активности Института са активностима Министарства финансија и привреде.

6 Фактори који могу утицати на испуњење и имплементацију програма рада

- Непостојање одговарајућих националних стандарда на српском језику изискује додатне напоре и средства који су ван области рада Комисије за стандарде и Института.
- Недостатак финансијских средстава онемогућава обезбеђење одговарајућих превода и упућује на преузимање стандарда методом проглашавања, што умањује кредибилитет ових стандарда у пословном окружењу.
- Недовољно учешће стручњака у доношењу српских стандарда.
- Незаинтересованост стручне јавности за учешће у јавној расправи и достављању примедба у вези са предлогом нацрта српских стандарда који се стављају на јавну расправу.

7 План активности

Планирано је доношење европских стандарда сукцесивном динамиком у односу на CEN техничке комитете, а у тренутку доношења овог програма рада нема обезбеђених превода ни посебних интересовања и захтева у вези са превођењем стандарда за план за 2014. годину.

8 Корисни линкови

http://www.iss.rs/tc/?national_committee_id=255

www.iss.rs

<http://www.cen.eu/cen/Sectors/TechnicalCommitteesWorkshops/CENTechnicalCommittees/Pages/PdfDisplay.aspx>

<http://www.cen.eu/cen/Sectors/TechnicalCommitteesWorkshops/CENTechnicalCommittees/Pages/PdfDisplay.aspx>

<http://www.cen.eu/cen/Sectors/TechnicalCommitteesWorkshops/CENTechnicalCommittees/Pages/PdfDisplay.aspx>

<http://www.cen.eu/cen/Sectors/TechnicalCommitteesWorkshops/CENTechnicalCommittees/Pages/PdfDisplay.aspx>

ISS/KS M295, Програм рада
Датум: 2013-09-13
Верзија: Одобрен ПР
Страна: 6

<http://www.cen.eu/cen/Sectors/TechnicalCommitteesWorkshops/CENTechnicalCommittees/Pages/PdfDisplay.aspx>
<http://www.cen.eu/cen/Sectors/TechnicalCommitteesWorkshops/CENTechnicalCommittees/Pages/PdfDisplay.aspx>